

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра публічного управління та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету

Вікторія Вікторія КРИКУНОВА

«14» *вересня* 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 20 МЕДІАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКАВА

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	<u>початковий рівень (короткий цикл)</u> (початковий рівень (короткий цикл), бакалавр, магістр)
спеціальність	<u>081 «Право»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>«Право»</u> (назва освітньо-професійної програми)
факультет	<u>економічний</u> (назва факультету)

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Медіація у професійній діяльності правника» для
(назва навчальної дисципліни)
здобувачів початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, які навчаються за
освітньо-професійною програмою

«Право»
(назва освітньої програми)

спеціальності

081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

Розробники:

Сімонцева Людмила Олександрівна доцент кафедри публічного управління та права, к.ю.н.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та права

Протокол від «10» вересня 20 21 року № 2

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

Протокол від «14» вересня 20 21 року № 2

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «14» вересня 20 21 року № 2

Завідувач кафедри публічного управління та права

(підпис)

Людмила СИМОНЦЕВА
(ім'я та прізвище)

«10» вересня 20 21 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>08 Право</u>	Обов'язковий компонент освітньої програми	
Змістових частин – 2	Спеціальність <u>081 Право</u>	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 120 год.		II-й	-
		Семестр	
	IV		
Тижневих годин для денної форми навчання: IV семестр: аудиторних – 4 самостійної роботи – 4	рівень вищої освіти: <u>початковий рівень</u> <u>(короткий цикл)</u>	Лекції	
		30 год.	-
		Практичні, семінарські	
		30 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Вид контролю:	
Залік (IV семестр).			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 1/1

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: набуття здобувачем вищої освіти знань, умінь і навичок щодо забезпечення розвитку професійної компетентності майбутніх правників початкових навичок медіатора, шляхом вивчення особливостей альтернативних способів вирішення спорів у країнах різних правових систем, регулювання альтернативних засобів вирішення спорів у законодавстві Європейського Союзу та опанування світових стандартів медіації; формування навичок надання послуг медіації на професійних засадах, поширення практики мирного вирішення спорів позасудовими методами для профілактики та розв'язання конфліктів у різних сферах де виникають конфлікти.

Завдання курсу:

- розуміти сутність і призначення процедури медіації, примирення, переговорів тощо, знати особливості та вміти застосовувати договори за результатами медіації, примирення, переговорів тощо;
- формування у здобувачів готовності встановлювати відносини співпраці в конфліктах;
- формування навички аналізу конфліктних ситуації;
- засвоєння ефективних прийомів медіації в конфлікті;
- визначення процедури медіації та основні навички медіатора;
- різновиди медіаційних процедур, специфіку та сфери їх застосування;
- вміти визначати позиції та інтереси сторін конфлікту;
- використовувати основні комунікативні навички медіатора;
- вміти проводити роз'яснювальну та координаційну роботу, щодо залучення сторін до процедури медіації;
- знати найбільш важливі джерела правового регулювання медіації у різних сферах суспільного життя;
- опанувати існуючі у правовій доктрині підходи до визначення альтернативних засобів вирішення спорів як способів вирішення цивільних, господарських, сімейних, трудових, земельних, корпоративних тощо спорів та їх співвідношення з іншими елементами правової системи держави.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність вирішувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання на основі всебічних спеціалізованих емпіричних та теоретичних знань.

Загальна компетентність

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналітичної діяльності.

ЗК 2. Здатність до комунікації в усній та письмових формах для вирішення

завдань міжособистісної взаємодії.

ЗК 5. Здатність до самоконтролю та самооцінювання.

ЗК 6. Розуміння сутності предметної області та меж професійної діяльності.

Фахові компетентності

СК 2. Здатність застосовувати всебічні правові знання у сфері навчання та/або професійної діяльності.

СК 5. Здатність до типового та творчого вирішення конкретних та абстрактних правових проблем.

СК 6. Здатність до професійної комунікації з фізичними та юридичними особами різних форм власності.

СК 7. Здатність до самонавчання та саморозвитку професійних навичок.

СК 8. Здатність застосовувати знання національного права, а також змісту правових інститутів, зокрема, з таких галузей права, як конституційне, адміністративне, цивільне, господарське право та інші.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 1. Навички володіння та використання правничої термінології.

ПРН 2. Демонструвати знання та навички застосування норм матеріального та процесуального права.

ПРН 3. Демонструвати знання алгоритму комплексного аналізу та вирішення конкретної правової ситуації.

ПРН 4. Володіння навичками пошуку та аналізу правової інформації, джерел права.

ПРН 10. Використовувати юридичні інструментарії при вирішенні правових проблем на підставі вивчення та аналізу стану забезпечення верховенства принципу захисту прав, свобод і законних інтересів людини.

ПРН 12. Використовувати правила професійної етики у повсякденному та професійному житті.

ПРН 15. Демонструвати початкові навички використання ефективної комунікації та розв'язання конфліктних ситуацій у професійній діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна має взаємозв'язок з такими дисциплінами як: «Юридична деонтологія», «Основи цивільного судочинства», «Основи господарського права», «Цивільне право».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО МЕДІАЦІЮ

Тема 1. Альтернативні способи вирішення юридичних конфліктів (ARD) як спосіб захисту прав, свобод та інтересів

Альтернативні способи вирішення спорів (ARD): поняття, значення та місце в механізмі захисту прав та інтересів осіб. Становлення та розвиток інститутів альтернативних способів вирішення спорів. Виникнення та розвиток способів альтернативних способів вирішення спорів. Виникнення та розвиток української моделі альтернативних способів вирішення спорів. Принципи та підходи до вирішення конфліктів та спорів. Способи та методи вирішення конфлікту: критерії вибору. Класифікація способів АВС та сфера їхнього застосування. Третейський суд та арбітраж. Переговори. Фасилітація переговорів. Посередництво та його види. Відновне правосуддя та його форми. Дружнє врегулювання. Добрі послуги. Співвідношення способів альтернативного врегулювання спорів.

Тема 2. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів

Історія розвитку інституту медіації. Поняття та ознаки медіації. Види медіації. Принципи медіації. Сфера застосування медіації. Правове регулювання медіації. Процедура медіації.

Тема 3. Правовий статус медіатора

Вимоги щодо набуття статусу медіатора. Права медіатора. Обов'язки медіатора. Відповідальність медіатора. Європейський кодекс медіаторів.

Тема 4. Поняття, види, структура та динаміка конфлікту

Поняття та причини виникнення конфлікту в сучасному суспільстві. Типологія конфлікту. Міжкультурні та міжетнічні конфлікти. Структура (елементи) конфлікту. Поведінкові стратегії у конфлікті. Вразлива категорія населення як сторона конфлікту. Поведінка юриста у конфлікті. Прогнозування та вирішення конфлікту. Роль поліцейського у попередженні та вирішенні конфлікту. Динаміка конфлікту. Стадії конфлікту. Вихід з конфлікту: загасання, розв'язання, врегулювання, скасування конфлікту. Судове та позасудове врегулювання юридичних конфліктів.

Тема 5. Медіаційна процедура

Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація. Стадії медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін. Пошук та оцінка варіантів рішення. Оформлення домовленостей. Постмедіація.

Тема 6. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід у сфері альтернативного вирішення спорів

Міжнародний досвід розвитку відновного правосуддя. Медіація в країнах англо-американської школи права Медіація у Сполучених Штатах Америки. Медіація у Великобританії. Медіація в країнах романо-германської школи права Медіація в Німеччині. Медіація в Австрії. Медіація в Італії. Медіація у Франції. Європейські стандарти альтернативного вирішення спорів. Функціонування програм відновного правосуддя та статус медіатора. Сучасні тенденції правового регулювання альтернативних засобів вирішення спорів в системі захисту права. Юридичні аспекти міжнародних конфліктів. Взаємодія міжнародних конфліктів та міжнародного права.

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 2. МЕДІАЦІЯ У РІЗНИХ СФЕРАХ ЮРИДИЧНИХ КОНФЛІКТІВ

Тема 7. Медіація в цивільному, господарському, кримінальному та адміністративному судочинстві

Медіація на стадії провадження у справах до судового розгляду. Медіація під час судового розгляду. Медіація під час апеляційного і касаційного провадження. Медіація у виконавчому провадженні. Примирення в адміністративному процесі. Угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим в кримінальному процесі.

Тема 8. Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів

Медіація у спорах про захист особистих немайнових прав фізичної особи. Медіація у спорах про право власності та інші речові права. Медіація у спорах про право інтелектуальної власності. Медіація у спорах, що виникають з договорів. Медіація у спорах про недоговірні зобов'язання. Медіація у спорах про спадкове право.

Тема 9. Медіація як спосіб вирішення господарських спорів

Медіація у договірних спорах. Медіація у переддоговірних, немайнових спорах. Медіація у майнових спорах. Медіація у спорах про право інтелектуальної власності. Медіація у справах про банкрутство.

Тема 10. Медіація у сфері корпоративного управління та бізнесу

Загальні положення про охорону і захист корпоративних прав. Спори, пов'язані з питаннями корпоративного управління. Переваги медіації як способу захисту корпоративних прав. Розв'язання бізнесових суперечок за допомогою медіації. Світова практика. Збереження партнерських зв'язків у бізнесі.

Тема 11. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів

Психологічна та правова специфіка сімейної медіації. Підготовка сімейного медіатора. Використання психологічних прийомів. Медіація у спорах про розірвання шлюбу. Медіація у спорах про стягнення аліментів. Медіація у спорах

про поділ майна подружжя. Медіація у спорах про шлюбний договір. Медіація у спорах про визначення походження дітей. Захист прав дитини у медіаційному процесі.

Тема 12. Медіація як спосіб вирішення трудових спорів

Медіація як спосіб вирішення індивідуальних трудових спорів. Медіація як спосіб вирішення колективних трудових спорів.

Тема 13. Медіація як позасудовий спосіб вирішення земельних спорів

Види земельних спорів. Розгляд і вирішення земельних спорів в позасудовому порядку. Особливості медіації при вирішенні земельних спорів.

Тема 14. Медіація в нотаріаті

Роль нотаріату в альтернативному вирішенні спорів. Підстави для інтеграції примирювальних процедур в нотаріальну практику. Елементи медіації в рамках нотаріальних повноважень. Нотаріус як медіатор. Інші альтернативні способи вирішення спорів у сфері нотаріату.

Тема 15. Медіація в адвокатурі

Види адвокатської діяльності. Виконання адвокатом ролі медіатора як особливий вид адвокатської діяльності. Права та обов'язки адвоката. Елементи медіації в адвокатській діяльності. Професійна відповідальність адвоката-медіатора. Особливості застосування в адвокатській діяльності інших способів вирішення спорів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістова частина 1. Загальні положення про медіацію												
Тема 1. Альтернативні способи вирішення юридичних конфліктів (ARD) як спосіб захисту прав, свобод та інтересів	6	2	2			4						
Тема 2. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів	6	2	2			4						
Тема 3. Правовий статус медіатора	6	2	2			4						
Тема 4. Поняття, види, структура та динаміка конфлікту	6	2	2			4						
Тема 5. Медіаційна процедура	6	2	2			4						
Тема 6. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід у сфері альтернативного вирішення спорів	6	2	2			4						
Разом за змістовою частиною	48	12	12			24						
Змістова частина 2. Медіація у різних сферах юридичних конфліктів												
Тема 7. Медіація в цивільному, господарському, кримінальному та адміністративному судочинстві	6	2	2			4						
Тема 8. Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів	6	2	2			4						
Тема 9. Медіація як спосіб вирішення господарських спорів	6	2	2			4						
Тема 10. Медіація у сфері корпоративного управління та бізнесу	6	2	2			4						
Тема 11. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів	6	2	2			4						
Тема 12. Медіація як спосіб вирішення трудових спорів	6	2	2			4						
Тема 13. Медіація як позасудовий спосіб вирішення земельних спорів	6	2	2			4						
Тема 14. Медіація в нотаріаті.	6	2	2			4						
Тема 15. Медіація в адвокатурі.	6	2	2			4						
Разом за змістовою частиною	72	18	18			36						

Всього за IV семестр	120	30	30			60						
-----------------------------	------------	-----------	-----------	--	--	-----------	--	--	--	--	--	--

5. ЗМІСТОВІ ЧАСТИНИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

2 курс 4 семестр

Змістова частина 1. Загальні положення про медіацію

Лекційний модуль:

1. Альтернативні способи вирішення юридичних конфліктів (ARD) як спосіб захисту прав, свобод та інтересів (2 години).
2. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів (2 години).
3. Правовий статус медіатора (2 години).
4. Поняття, види, структура та динаміка конфлікту (2 години).
5. Медіаційна процедура (2 години).
6. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід у сфері альтернативного вирішення спорів (2 години).

Семінарський модуль:

1. Альтернативні способи вирішення юридичних конфліктів (ARD) як спосіб захисту прав, свобод та інтересів (2 години).
2. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів (2 години).
3. Правовий статус медіатора (2 години).
4. Поняття, види, структура та динаміка конфлікту (2 години).
5. Медіаційна процедура (2 години).
6. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід у сфері альтернативного вирішення спорів (2 години).

Модуль самостійної роботи:

1. Альтернативні способи вирішення юридичних конфліктів (ARD) як спосіб захисту прав, свобод та інтересів (4 години).
2. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів (4 години).
3. Правовий статус медіатора (4 години).
4. Поняття, види, структура та динаміка конфлікту (4 години).
5. Медіаційна процедура (4 години).
6. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід у сфері альтернативного вирішення спорів (4 години).

Підсумкова тека: Підсумковий контроль за змістовою частиною у формі контрольної роботи.

Змістова частина 2. Медіація у різних сферах юридичних конфліктів.

Лекційний модуль:

1. Медіація в цивільному, господарському, кримінальному та адміністративному судочинстві (2 години).

2. Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів (2 години).
3. Медіація як спосіб вирішення господарських спорів (2 години).
4. Медіація у сфері корпоративного управління та бізнесу (2 години).
5. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів (2 години).
6. Медіація як спосіб вирішення трудових спорів (2 години).
7. Медіація як позасудовий спосіб вирішення земельних спорів (2 години).
8. Медіація в нотаріаті (2 години).
9. Медіація в адвокатурі (2 години).

Семінарський модуль:

1. Медіація в цивільному, господарському, кримінальному та адміністративному судочинстві (2 години).
2. Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів (2 години).
3. Медіація як спосіб вирішення господарських спорів (2 години).
4. Медіація у сфері корпоративного управління та бізнесу (2 години).
5. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів (2 години).
6. Медіація як спосіб вирішення трудових спорів (2 години).
7. Медіація як позасудовий спосіб вирішення земельних спорів (2 години).
8. Медіація в нотаріаті (2 години).
9. Медіація в адвокатурі (2 години).

Модуль самостійної роботи:

1. Медіація в цивільному, господарському, кримінальному та адміністративному судочинстві (4 години).
2. Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів (4 години).
3. Медіація як спосіб вирішення господарських спорів (4 години).
4. Медіація у сфері корпоративного управління та бізнесу (4 години).
5. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів (4 години).
6. Медіація як спосіб вирішення трудових спорів (4 години).
7. Медіація як позасудовий спосіб вирішення земельних спорів (4 години).
8. Медіація в нотаріаті (4 години).
9. Медіація в адвокатурі (4 години).
- 10.

Підсумкова тека: Підсумковий контроль за змістовою частиною у формі контрольної роботи, складання заліку.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення освітньої діяльності здобувачів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутніх фахівців з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу й

спілкування (зокрема, студентоцентроване, самостійне та проблемно-орієнтоване навчання).

З метою формування компетентностей та програмних результатів навчання, що передбачені ОП 081 Право, впроваджуються інноваційні методи навчання, які забезпечують комплексне оновлення традиційного освітнього процесу.

Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології.

У програмі передбачаються такі методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, навідні питання тощо);
- бінарні заняття (залучення практичних працівників до проведення лекційного та/або семінарського заняття);
- практичний метод (семінарські заняття, розв'язання ситуаційних та практичних завдань, логічна характеристика понять, складання процесуальних документів, тощо);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, заповнення та/або самостійне складання таблиць за запропонованою темою, схем, аналітичних повідомлень тощо);
- mikrolearning – технології використання коротких навчальних відео;
- технології дистанційного навчання – сукупність методів, форм і засобів взаємодії зі здобувачами в процесі самостійного, але контрольованого засвоєння ним певного масиву знань;
- bring your own device (BYOD) - технології використання власних гаджетів, згідно з якою здобувачам дозволено або рекомендується використовувати особисті мобільні пристрої (телефони, планшети, ноутбуки) для доступу до корпоративних даних та систем, інтернет ресурсів;
- самостійна робота.

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

Навчальна лекція. В ході лекції використовуються прийоми усного викладення інформації, підтримання уваги протягом тривалого часу, активізації мислення здобувачів, прийоми забезпечення логічного запам'ятовування, переконання, аргументації, доказів, класифікації, систематизації і узагальнення.

Бесіда. Бесіда організується з допомогою ретельно продуманої системи питань, що поступово підводять студентів до засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірності. В ході застосування методу бесіди використовуються прийоми порушення питань (основних, додаткових, навідних і ін.), обговорення відповідей і думок студентів, корегування їх відповідей, прийоми формулювання висновків з бесіди.

Практичні методи навчання. Під час використання практичних методів навчання застосовуються прийоми: постановка завдання, планування його виконання, оперативного стимулювання, регулювання і контролю, аналізу підсумків практичної роботи, виявлення причин недоліків, корегування навчання для повного досягнення мети. До практичних методів відносяться також практичні задачі.

Індуктивні і дедуктивні методи навчання. Індуктивні і дедуктивні методи навчання характеризують спроможність розкривати логіку руху змісту навчального матеріалу. Застосування індуктивних і дедуктивних методів означає вибір певної логіки розкриття змісту теми, яка вивчається: від окремого до загального і від загального до окремого.

Репродуктивні і проблемно-пошукові методи навчання

Практичні роботи репродуктивного характеру відрізняються тим, що їх застосовують за зразком раніше або щойно придбання знань. При цьому, в ході практичної роботи не здійснюють самостійного прирощування знань.

Репродуктивні справи особливо ефективно сприяють відпрацьовуванню практичних вмінь і навиків, бо перетворення в навик вимагає неодноразових дій за зразком.

Проблемно-пошукові методи застосовуються в ході проблемного навчання, а саме, що під проблемною ситуацією треба вважати невідповідність між тим, що вивчається і вже вивченим.

При використанні проблемно-пошукових методів навчання викладач використовує такі прийоми: створює проблемну ситуацію (ставить питання, пропонує задачу, експериментальне завдання), організує колективне обговорення можливих підходів до рішення проблемної ситуації, стимулює висунування гіпотез, тощо.

Здобувачі вищої освіти роблять припущення про шляхи вирішення проблемної ситуації, узагальнюють раніше набуті знання, виявляють причини явищ, пояснюють їхнє походження, вибирають найбільш раціональний варіант вирішення проблемної ситуації. Викладач обов'язково керує цим процесом на всіх етапах, а також за допомогою запитань-підказок. Наприклад, бінарні методи: пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий, спонукальний і пошуковий.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль здійснюється з дотриманням вимог систематичності та системності, єдності вимог і методики оцінювання, врахування індивідуальних здібностей і можливостей здобувачів, взаємозв'язку програмних результатів навчання, видів навчальної діяльності та критеріїв їх оцінювання, що відображається у тому, що процедура оцінювання повинна враховувати специфіку освітнього компоненту та майбутньої фахової діяльності, дотримання норм та правил академічної доброчесності,- відкритості та прозорості, доступності і зрозумілості критеріїв, правил та процедури оцінювання рівня навчальних досягнень.

Використовуються такі методи контролю, які сприяють підвищенню мотивації здобувачів-майбутніх фахівців до освітньої діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, практичному методу контролю знань, використовуються елементи новітніх форм контролю.

Контроль навчальної роботи здобувачів вищої освіти денної форми навчання у міжсесійний період здійснюється у перебігу аудиторних занять, що проводяться

відповідно до розкладу, а також шляхом перевірки результатів самостійно виконаних ними завдань (самостійної роботи).

Контроль навчальної роботи здобувачів:

1. **Поточний контроль** рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту освітньої програми:

1.1. Поточний контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять;

1.2. Підсумкового контролю за змістовою частиною рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти після опанування певної завершеної частини (модулю) навчального матеріалу з освітнього компоненту.

2. **Підсумковий контроль** рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компоненту освітньої програми.

Поточний контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять - здійснюється під час проведення семінарських і практичних занять шляхом:

1) проведення усних форми контрольних заходів:

- *усне опитування* (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, колоквиуми тощо);
- *методи самоконтролю здобувачів* (до них відносяться питання до самоконтролю в НМКД тощо);

2) письмові форми контрольних заходів:

- *термінологічний диктант* – дозволяє встановити якою мірою здобувач оволодів понятійним апаратом, доцільне і правильне використання яким у професійній діяльності є показником її високого рівня оволодіння компетентностями та ПРН;
- *самотестування*;

3) практичні форми контрольних заходів:

- *юридичний аналіз ситуацій (кейсів)*;
- *перевірка завдань до самостійної роботи тощо*;

4) контрольних заходів, які поєднують усні, письмові та практичні форми:

- *робота в малих групах* (сприяє набуттю уміння ефективно працювати в команді за узгодженим планом, виконувати доручення, виявляти ініціативу і брати на себе відповідальність (наприклад, юридичний аналіз ситуації серед здобувачів однієї групи, які поділені на малі групи хто швидше та повно надасть відповідь);

5) елементи новітніх форм контролю (*відповідь за опорним конспектом, опорною схемою або таблицею, виконання аналітичних, практичних завдань тощо*).

Підсумковий контроль за змістовою частиною рівня навчальних досягнень здобувачів початкового рівня вищої освіти після опанування певної завершеної частини (модулю) навчального матеріалу з освітнього компоненту. Підсумковий контроль за змістовою частиною проводиться після завершення вивчення змістовної частини у формі контрольної роботи.

Підсумковий контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компоненту освітньої програми. За

результатами вивчення освітнього компоненту передбачається складання заліку після завершення вивчення всіх тем.

Перелік питань, що виносяться на залік складається з питань, що були предметом розгляду на лекційних, семінарських заняттях, а також з питань, рекомендованих здобувачам для самостійного опрацювання, які тематично охоплюються змістом першої змістової частини цієї робочої навчальної програми.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів

5 балів

Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко, системно та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

4 бали

Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

3 бали

Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

від 1 до 2 балів

Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

0 балів

Оцінюється робота здобувача, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

В роботі наявні порушення принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

5 балів

Здобувач повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином.

4 бали

Здобувач розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може її довести. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань.

3 бали

Здобувач розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання більшості джерел. При виконанні практичних завдань припускається помилок, виконані завдання оформлені належним чином, однак деякі завдання не виконані.

від 1 до 2 балів

Здобувач у загальних рисах розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.

Виконуються лише окремі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримуючись вимог при їх оформленні.

0 балів

В роботі наявні порушення принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання написання здобувачами термінологічного диктанту

5 балів

Здобувач ґрунтовано засвоїв програмний матеріал, повністю надав правильні визначення термінів, відсоток правильних відповідей 86-100 %.

4 бали

Здобувач правильно та повністю надав правильні визначення термінів, проте допустив незначні помилки, деякі неточності, відсоток правильних відповідей 79-85 %.

3 бали

Здобувач не повністю надав правильні визначення термінів, допустив помилки, що свідчить про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу, відсоток правильних відповідей 64-70 %.

від 1 до 2 балів

Здобувач не надав правильні визначення повністю надав правильні визначення термінів або надав визначення із суттєвими помилками, що свідчить

про незнання теоретичного матеріалу, відсоток правильних відповідей 27-55 %.

0 балів

В роботі наявні порушення принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання складання документів правового характеру

5 балів

Здобувач при складанні документів правового характеру демонструє на практиці успішно засвоєнні знання, сформований категоріальний апарат, вміє орієнтуватися у чинних НПА, має навички узагальненого, абстрактного мислення, логічність та повноту викладення навчального матеріалу, використовує творчий підхід до вирішення поставлених задач. При складанні документів правового характеру здобувач дає повні та обґрунтовані відповіді, які ґрунтують на нормах відповідних НПА та актах тлумачення вищих судових інстанцій, вміє публічно презентувати зміст документів правового характеру.

4 бали

Здобувач при складанні документів правового характеру демонструє на практиці сформований категоріальний апарат, логічність та повноту викладення навчального матеріалу, вміє орієнтуватися у чинних НПА, має навички узагальненого мислення. При складанні документів правового характеру здобувач дає повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при розв'язанні завдань, які ґрунтують на нормах відповідних НПА та актах тлумачення вищих судових інстанцій, вміє публічно презентувати зміст документів правового характеру.

3 бали

Здобувач при складанні документів правового характеру демонструє на практиці засвоєння окремих положень теоретичного матеріалу, не в повній мірі орієнтується у чинних НПА, дає неповні відповіді з помилками при розв'язанні завдань, виявляє складності при визначенні кола теоретичних питань, на які розраховані завдання. Має непевні навички публічної презентації змісту документів правового характеру.

від 1 до 2 балів

Здобувач при складанні документів правового характеру демонструє на практиці відсутність знань за темами, не орієнтується у чинних НПА, дає неповні, необґрунтовані відповіді з допущенням істотних помилок при розв'язанні завдань, виявляє нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання. Не вміє публічно презентувати зміст документів правового характеру.

0 балів

В роботі наявні порушення принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання презентації

При оцінці презентації враховуються такі позиції:

1. Зміст

2. Розкрито всі аспекти теми
3. Матеріал викладений у доступній формі
4. Слайди розташовані в логічній послідовності
5. Заключний слайд із висновками
6. Бібліографія з перерахуванням всіх використаних ресурсів
7. Елементи оформлення
8. Зміна слайдів
9. Дизайн
10. Анімація: стандартні, установка ефектів при зміні слайдів
11. Графіки, діаграми, малюнки
12. Елементи творчості
13. Оригінальність і винахідливі приклади

5 балів

У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю.

4 бали

Презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.

3 бали

Проект представляє інформацію структуровано у формі опорного конспекту, зрозуміло для аудиторії. Зроблений акцент на важливих питаннях. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні.

від 1 до 2 балів

Проект здається випадковим, нашвидку зробленим, чи незакінченим. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми. Здобувач повністю не володіє матеріалом, наявний плагіат.

0 балів

В роботі наявні порушення принципів академічної доброчесності.

Критерії оцінювання контрольної роботи

10	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати та використовувати у своїх відповідях спеціальну термінологію
-----------	---

	дисципліни, володіє понятійним апаратом, письмова відповідь не містить помилок.
9	Здобувач має міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, але допускає незначні помилки, може чітко сформулювати та використовує у своїх відповідях спеціальну термінологію дисципліни, володіє понятійним апаратом, але може допустити неточності, зустрічаються незначні помилки у письмовій відповіді.
7-8	Здобувач знає програмний матеріал у повному обсязі, але не вміє самостійно мислити. Відповідь його повна, логічна, але з певними неточностями.
5-6	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу з питань курсу, виявляє знання і розуміння основних положень, відповідь містить помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
3-4	Здобувач має початковий рівень знань, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу з дисципліни; здатний з помилками дати визначення понять та термінів, що визначенні в КР, але висновки робить нелогічні, непослідовні
1-2	Здобувач мало слабо орієнтується в поняттях, визначеннях.
0	Здобувач зовсім не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами з дисципліни.

Критерії оцінювання підсумкового контролю рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни «Медіація у професійній діяльності правника» у формі заліку (2 курс 4 семестр)

У випадку якщо здобувач не набрав 60 балів або бажає підвищити свої оцінку – здобувач може скласти залік. За складання заліку здобувач може отримати до 40 балів. Форма проведення заліку запитання з відкритими відповідями.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАЛІКУ

40	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати та використовує у своїх відповідях спеціальну термінологію дисципліни, володіє понятійним апаратом, письмова відповідь не містить помилок.
35	Здобувач має міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, але допускає незначні помилки, може чітко сформулювати та використовує у своїх відповідях спеціальну термінологію дисципліни, володіє понятійним

	апаратом, але може допустити неточності, зустрічаються незначні помилки у письмовій відповіді.
30	Здобувач знає програмний матеріал у повному обсязі, але не вміє самостійно мислити. Відповідь його повна, логічна, але з певними неточностями.
25	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу з питань курсу, виявляє знання і розуміння основних положень, відповідь містить помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
20	Здобувач має початковий рівень знань, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу з дисципліни; здатний з помилками дати визначення понять та термінів, що визначенні в запитаннях, але висновки робить нелогічні, непослідовні
15	Здобувач мало слабо орієнтується в поняттях, визначеннях.
0	Здобувач зовсім не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами з дисципліни.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ З ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДІАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКА»
(ФОРМА КОНТРОЛЮ: 2 КУРС 4 СЕМЕСТР –ЗАЛІК)**

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)																Підсумк ова оцінка (екзамен)	
Змістова частина 1							Змістова частина 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ПК ЗЧ	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	ПК ЗЧ	
Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 10	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 10	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 5	Ма x 10	Max 100

Здобувач вищої освіти отримує підсумкову (залікову) оцінку з освітнього компоненту за результатами роботи в семестрі, якщо має загальний бал за поточний контроль не менше 60 балів. Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за результатами опанування освітнього компоненту складає 100 балів. Якщо підсумкова оцінка за результатами опанування освітнього компоненту становить 60 балів і вище, то за згодою здобувача вищої освіти вона може бути зарахована як підсумкова (залікова) оцінка з навчальної дисципліни.

Оцінка оголошується після закінчення вивчення дисципліни, про що робиться запис у заліково-екзаменаційну відомість (відомість обліку успішності) та індивідуальний навчальний план (залікову книжку) здобувача з датою, передбаченою розкладом заліково-екзаменаційної сесії.

За наявності бажання підвищити підсумкову (залікову) оцінку або якщо

здобувач не набрав мінімальну кількість балів для виставлення підсумкової оцінки за результатами навчальної роботи в семестрі, здобувач вищої освіти складає залік. За складання заліку здобувач може отримати до 40 балів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

100-бальна шкала	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (основна)

1. Европейський кодекс поведіння для медиаторів URL: http://mediacia.com/files/Documents/Code_of_Conduct.pdf
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон від 06.07.2005 № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005, № 35-36, № 37, ст.446.
3. Кримінальний кодекс України: Закон, Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон, Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88.
5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон від 05.07.2012 № 5076-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 27. ст.282.
6. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24.02.1994 р. № 4002–XII / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>.
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. Ст.545. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації» від 6 грудня 2012 р. № 5207-VI : станом на 30 травня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
8. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>
9. Проект Закону про медіацію № 3504 від 19.05.2020 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877
10. Резолюція 35/52 Генеральної асамблеї ООН «Согласительный регламент Комиссии Организации Объединенных Наций по праву международной торговли» от 04.12.1980 г. URL : <http://uainfo.biz/legal/basebi/ua-hmwdit.htm>
11. Рекомендация № R (81) 7 Комитета министров государствам-членам относительно путей облегчения доступа к правосудию от 14.05.1981 г. / Верховна Рада України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_133.
12. Рекомендация № R (98) 1 Комитета министров государствам-членам касательно медиации в семейных вопросах от 02.01.1998 г. / Практика разрешения конфликтов. URL : http://www.commonground.org.ua/lib_law.shtml.2
13. Рекомендация Rec (2001) 9 Комитета министров государствам-членам об альтернативах судебному разбирательству между административными органами и частными сторонами от 05.09.2001 г. / Экономика, социология, менеджмент. URL : http://www.ecsocman.edu.ru/data/367/936/1223/106-127_Rekomendatsii_Soveta_Evropy.pdf.
14. Рекомендация Rec (2002) 10 Комитета Министров государствам-членам по медиации в гражданских делах от 18.09.2002 г. / Практика разрешения конфликтов. URL : http://www.commonground.org.ua/lib_law.shtml.
15. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон від 18.03.2004 № 1618-

IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41, 42, ст.492.

16. Конфлікти в сучасних правових відносинах. URL: http://pidruchniki.com/78500/psihologiya/konflikti_suchasnih_pravovih_vidnosinah

17. Конфліктологія: Навчальний посібник / Л. М.Ємельяненко, В. М. Петюх, Л. В. Торгова, А. М. Гриненко. Київ: КНЕУ, 2005. 315 с.

18. Консилиация. Хрестоматия альтернативного разрешения споров. URL: <https://law.wikireading.ru/51727> Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування / Уклад.: Н. Гайдук, І. Сенюта, О. Бік, Х. Терешко. Львів: ПАІС, 2007. 296 с.

19. Герасіна Л. М., Панов М. І. Проблеми правової конфліктології: феноменологічний, гносеологічний та праксеологічний аналіз: монографія. АПН України; Ін-т держ. буд-ва та місц. самоврядування. Х. : Право, 2004. 112с.

20. Гірник А.М. Основи конфліктології. К. : Вид. дім «Києво–Могилянська академія», 2010. 222 с. URL: <http://pidruchniki.com/15060913/psihologiya>

21. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.

22. Землянська В. В. Відновне правосуддя в кримінальному процесі України. К. : Видавець Захаренко В. О., 2008. 200 с.

23. Землянська В.В., Ільковець Л.Б., Сегедін В.Б. Впровадження відновного правосуддя у кримінальне судочинство України : посібник. Київ : Видавець Захаренко В. О., 2008. 168 с.

24. Примирительные процедуры в суде / под ред. А. Д. Карпенко. СПб. : Аргус, 2014. 127 с.

25. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2006. 172 с.

26. Спектор О. М. Альтернативні способи вирішення цивільно-правових спорів: світовий досвід та перспективи застосування у правовій системі України. К. : Фенікс, 2013. 159 с.

27. Русинка І.І. Конфліктологія. Психотехнології запобігання і управління конфліктами. Навчальний посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2007. 332 с. 28. Біцай А. Участь адвоката в медіації: монографія. К. : Алерта, 2017. 260 с. 29. Іванов В.М., Іванова О.В. Юридична конфліктологія : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : МАУП, 2004. 224 с.

Допоміжна:

1. Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування /Уклад.: Н. Гайдук, І. Сенюта, О.Бік, Х.Терешко. – Львів:ПАІС, 2007. – 296 с.

2. Белінська О. В. Медіація – альтернативне вирішення спорів/О. В. Белінська // Вісник Вищої ради юстиції. – 2011. - № 1 (15). – С. 158-172.

3. Біцай А. В. Моделі медіації у світі та перспективи для України/А. В. Біцай// Право і суспільство. – 2013. – № 6. – С. 85-89.

4. Біцай А. В. Професійна відповідальність адвоката-медіатора: поняття, особливості та загальна характеристика // Форум права. – 2014. – № 4. – С. 18-23.

5. Бондаренко-Зелінська Н. Л. Впровадження медіації у судовий процес як

складова наближення законодавства України до європейських стандартів/ 22 Н. Л. Бондаренко-Зелінська//Приватне право і підприємництво. – К., 2011. – Вип. 10. – С. 181-185.

6. Вознюк Н. Класифікація видів альтернативних способів вирішення господарсько-правових спорів/ Н. Вознюк // Право України. – 2014. – № 6. – С. 222-229.

7. Вознюк Н. Принципи альтернативних способів вирішення господарсько-правових спорів/ Н. Вознюк // Право України. – 2013. – № 11. – С. 373-379.

8. Гончарова Г. С. Мирова угода та медіація: загальні риси та відмінності між ними/ Г. С. Гончарова //Право та інновації. – 2013. – № 4. – С. 79-85. 15. Дараганова Н. В. Медіація як один з альтернативних способі вирішення індивідуальних трудових спорів/ Н. В. Дараганова // Юридична наука. – 2011. – № 6. – С. 77-83.

9. Дараганова Н. В. Питання застосування в Україні медіації як альтернативного способу вирішення індивідуальних трудових спорів / Н. В. Дараганова //Вісник Академії адвокатури України. – 2012. – №3(25). – С. 178- 181.

10. Дякович М. М. Нотаріус як медіатор/ М. М. Дякович // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 1. – С. 54-55.

11. Дякович М. М. Пропозиції щодо розвитку медіації в нотаріальній практиці нотаріусів України / М. М. Дякович // Часопис Київського університету права. – 2014. – № 4. – С. 137-139.

12. Зейкан Я. П. Адвокат: навички професії : практ. посіб. / Я. П. Зейкан. – 2-ге вид., стер. – К.: КНТ : Вид. Ліпкан О.С., 2011. – 788 с.

13. Зейкан Я. П. Адвокат: кримінальні справи: метод. поради: у 2 ч. / Я. П. Зейкан. – К.: Дакор, 2012. – 728 с

14. Зейкан Я. П. Адвокат: цивільні справи : метод. поради / Я. П. Зейкан. – К.: Дакор: Світ книг, 2012. – 688 с.

15. Квіт Н., Яримович У. Австрійський досвід запровадження та функціонування медіації як одного з альтернативних методів вирішення спорів/ Н. Квіт, У. Яримович // Альтернативні способи вирішення спорів (ADR): матеріали Шостого львівського міжнародного форуму (Львів, 30-31 травня 2013 року)/відп. за вип. І.І. Дудка. – Львів: Видавництво Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України, 2013. – С. 197-223.

16. Кисельова Т. Правове регулювання відносин із надання послуг медіації у зарубіжних країнах/ Т. Кисельова // Право України. – 2011. – № 11-12. – С. 225-236.

17. Кохан Г. Чи потрібна медіація Україні/ Г. Кохан // Мала енциклопедія нотаріуса. – 2014. – № 2 (74). – С. 66-75. 23

18. Культін Д. Становлення правового регулювання трудових відносин у Сполучених Штатах Америки/ Д. Культін // Бюлетень національної служби посередництва і примирення. – 2014. – 3 7-8. – С. 52-58.

19. Лeko Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. – Чернівці: Книги – 21, 2011. – 464 с.

20. Насобина А. Международный опыт медиации в контексте проекта закона

о медиации в Украине/А. Насобина // Мала енциклопедія нотаріусів. – 2014. – № 2(74). – С. 62-65.

21. Нестор Н. В. Медіація у кримінальному процесі Сполученого Королівства Великої Британії/ Н. В. Нестор // Бюлетень міністерства юстиції України. – 2014. – № 12. – С. 144-148.

22. Огречук Г.О. Договори про проведення медіації/ Г.О. Огречук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – Випуск 30. – Том 1. – С. 144-148.

23. Пухаленко В. П. Деякі аспекти медіації у цивільних та комерційних справах, як складова політики Європейського Союзу/ В. П. Пухаленко // Форум права. – 2012. – № 3.

24. Резнікова В. Медіація (посередництво) як спосіб вирішення господарських спорів / В. Резнікова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2012. – № 90. – С. 10-15.

25. Селиванова А. Попробуем договориться ?!/ А. Селиванова // Мала енциклопедія нотаріуса. – 2014. – № 2 (74). – С 59-61.

26. Селіванова А. Медіація – професія майбутнього/ А. Селіванова // Нотаріат України. – 2014. – № 3. – С. 39.

27. Сібільов Д. М. Мирова угода у виконавчому провадженні: процесуальні аспекти виконання судових рішень/ Д. М. Сібільов //Право і безпека. – 2012. – № 2 (44). – С. 191-194.

28. Спектор О. М. Альтернативні способи вирішення цивільно-правових спорів: світовий досвід та перспективи застосування у правовій системі України: [монографія] / О. М. Спектор; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К.: Фенікс, 2013. – 159 с.

29. Фурса С. Медіація в Україні: актуальні питання теорії і практики та необхідність законодавчої регламентації / С. Фурса // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка . – 2014. – Випуск 1 (99).– С. 5-8.

30. Цибуляк-Кустевич А. Роль судді в процедурах примирення та медіації (порівняльно-правове дослідження)// Режим доступу: <http://eppd13.cz/wp-content/uploads/2015/2015-2-2/45.pdf>

31. Цимбалюк В. І. Теоретико-правовий аналіз зарубіжного досвіду правового забезпечення медіації/ В. Цимбалюк // Бюлетень міністрестра юстиції України. – 2014. – № 11. – С. 55-60. 24

32. Яворська О., Демчук А. Медіація в сімейних спорах/ О. Яворська, А. Демчук// Історико - правовий часопис. – 2013. – №2. – С 79-83.

33. Ясиновський І. Г. Історичний аспект розвитку інституту медіації та сучасні тенденції його розвитку/ І. Г. Ясиновський // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2014. – № 10-2. – Том 1. – С. 31-33.

34. Ясиновський І. Г. Характеристика моделей медіації в розвинутих країнах/ І. Г. Ясиновський // Юридичний вісник. – 2014. – № 4 (33). – С. 94- 98.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Глосарій Верховної ради України – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term>
2. ScienceRise : Juridical Science : наук. журн. URL: <https://law.sr.org.ua/en/>
3. Всі кодекси України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/t21>.
4. Державна науково-технічна бібліотека України — офіційний вебсайт: <https://dntb.gov.ua/>
5. Електронний архів-репозитарій наукових публікацій НПП та студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету DSpace URL: <http://dspace.ksau.kherson.ua/>.
6. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
7. Законодавство України. URL: <https://ips.ligazakon.net/resource/legislation>
8. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
9. Законопроекти України. URL: <http://zakon.gov.ua/>
10. Інститут проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого. URL: <http://khp.org/index.php?id=977922698>
11. Інформаційно-правові системи ЛІГА:ЗАКОН: URL: https://platforma.ligazakon.net/informatsiino_ppravovi_systemy/
12. Кафедра публічного управління та права ХДАЕУ. URL: <http://www.ksau.kherson.ua/econom>
13. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (Київ) — офіційний вебсайт: <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (Київ) — офіційний вебсайт: <https://nlu.org.ua/>
15. Одеська національна наукова бібліотека — офіційний вебсайт: <http://odnb.odessa.ua/>
16. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Сайт Президента України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://president.gov.ua>.
17. Офіційний сайт загальнодержавного науково-практичного фахового видання «Бюлетень Міністерства юстиції України». URL: <https://www.sumyjust.gov.ua/oficzijni-vydannya-ministerstva-yustyciyi-ukrayiny/>
18. Офіційний сайт загальнонаціонального журналу «Економіка та право». URL: <http://economiclaw.kiev.ua/index.php/economiclaw/index>
19. Офіційний сайт загальнонаціонального науково-практичного юридичного журналу «Право України». URL: <https://pravoua.com.ua/ua/>
20. Офіційний сайт юридичного журналу «Право та інновації». URL: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/issue/archive>
21. Офіційний сайт юридичного науково-теоретичного щоквартальника «Часопис Київського університету права». URL: <http://kul.kiev.ua/gurnal-chasopis-kup-/chasopis-kijivskogo-universitetu-prava.html>.

22. Офіційний сайт юридичного журналу «Підприємництво, господарство і право». URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/index.php/arkhiv>
23. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. URL: <http://pravoznavec.com.ua> .
24. Радник. Український юридичний портал. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// radnuk.info](http://radnuk.info) .
25. Судово-юридична газета. URL: <https://sud.ua/ru/news>
26. Українське право. URL: <https://ukrainepravo.com/>
27. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// kmu.gov.ua](http://kmu.gov.ua) .
28. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка — офіційний вебсайт: <https://korolenko.kharkov.com/>